

MEZŐBERÉNYI HÍRMONDÓ

INGYENES

Közeleli információs lap

XXIV. évfolyam, 2014. március 1. különszám

Szűcs Lajos gondolatai a várossá nyilvánításról

„A település lakóinak önzetlen munkája és tenni akarása nélkül a nagyközség soha nem kapta volna meg a városi rangot. Ahhoz, hogy Berény város legyen, én egyedül kevés voltam. Elődöm, Siklósi Ferenc tanácselnök tette meg az első lépéseket az elmaradottság felszámolására. Mindehhez igénybe vették a lakosságnak, üzemeknek és szövetkezeteknek az anyagi támogatását, kiharcolták, hogy készüljön el a Művelődési Központ, a szennyvíztelep, a szennyvízhálózat, s kezdődjön meg az utcák portmentes úthálózatának kiépítése. Aztán felépült az 1-es iskola, nemzetközi méretű tornacsarnok, piaccsarnok.

Átadásra került a 300 személyes középiskolai kollégium, új tantermekkel bővült a gimnázium, s megindult a kéttannyelvű képzés. Lakossági erőből kiépült a település gázhálózatának több mint 90%-a, szobrok kerültek a közterekre. Az OTP segítségével felépült közel 200 lakás. Fejlődött az infrastruktúra, a telefonközpont, szociális otthon létesült a szülőotthon helyén, kiépült az ifjúsági tábor. A település egyértelműen felkészült a magasabb kategóriába való besorolásra.”

Békés Megyei Népiújság, 1999. 04. 09. forrás: MBER

<http://konyvtar.mezobereny.hu/index.fcgi?rx=&nyelv=hu&stype=1&stype2=&menuparam5=125&heaAdat=4777>

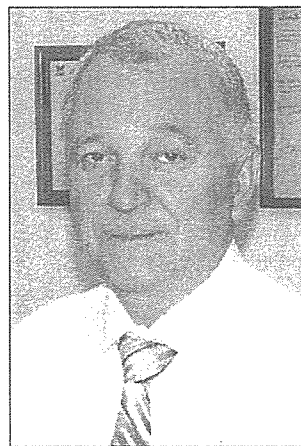
„Sétálok Mezőberény utcáin. Hihetetlenül sokat fejlődött az utóbbi években. Az építészetiileg harmonikusan kialakított emeletes házak, családi otthonok, belső udvarok tágasak, dúsan zöldellő növényektől gazdagok, köztéri szobroktól hangulatosak. Gondos lokálpatrióták fantáziáját, az itt élő városlakók önzetlen társadalmi munkás kezét dicséri a látvány.”

Békés Megyei Népiújság 1990.06.01. forrás: MBER

<http://konyvtar.mezobereny.hu/index.fcgi?rx=&nyelv=hu&stype=1&stype2=&menuparam5=125&heaAdat=7315>

25 éve Város Mezőberény 1989-2014 - 25 év, negyedszázad

Nagy idő ez egy város életében, és okot ad a visszaemlékezésekre. Nagy megtiszteltetés számomra, hogy mindezt a város polgármestereként tehetem meg, de nehéz feladat is, mert számtalan embernek tartozunk köszönettel, viszont nem lehet mindenkinek név szerint megköszönni tevékenységét, támogató segítségét. Valaki úgy fogalmazott, hogy a várossá nyilvánításért végzett törekvés csapatmunka volt, példaértékű csapatmunka, sok-sok a városért tenni akaró polgárral. Az egész város tett azért, hogy ne csak megjelenésében, de a helyi közéletben, a belső és külső kapcsolatokban is tudjuk azt nyújtani, ami egy várostól illik, egy várostól elvárható. A várossá válás érdekében dolgoztak a Mezőberényből elszármazottak is, elsősorban az akkor már létező és igen aktív budapesti baráti kör. Dolgoztak a helyi közélet képviselői: Tanács- és Végrehajtó Bizottsági tagok, a termelő egységek vezetői és munkatársai, az egyházak vezetői, a hivatal apparátusa, a helyi jogászok, az akkori civilek. Nagyon sokat segítettek a Békéscsabán élő és dolgozó, magasabb beosztásban lévő személyek, valamint Földrajz Kutató munkatársai, akiknek kevesebb kötődése volt Mezőberényhez, de kutatómunkájuk eredményeként egy sikeres tervpályázat közreműködőivé váltak. Név szerint 5 embert szeretnék említeni azok közül, akik talán a legtöbbet tették a várossá válás folyamatának végküzdelmében. Akik már nem lehetnek közöttünk: Szűcs Lajos volt tanácselnök és Dütsch Zsolt, a Petőfi Sándor Gimnázium korábbi igazgatója. Akiknek személyesen is átadhatjuk köszönetünket: Zolnai László 1989-ben az MSZMP városi pártbizottságának titkára, Magyar Pál, a város egykori parlamenti képviselője és Nagy Ferenc a várossá nyilvánításkor a Hazafias Népfront helyi elnöke.

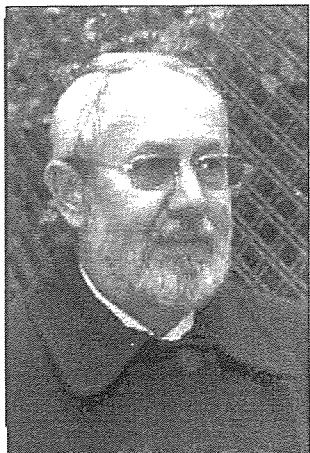
Ők valamennyien, a politikai változásoktól függetlenül, a mai napig köztisztvisletben állnak, a város lakóinak többsége igazi, nagybetűs EMBERKÉNT, jó szívvél emlékezik tevékenységükre.

A velük folytatott beszélgetések, általuk elmondott történetek, megőrzött írárok adják vissza igazán azokat a pillanatokat, mozzanatokat melyek lépésről-lépésre közelebb vitték Mezőberényt a megtisztelő cím eléréséig. A múlt megőrzése, a 25 évvel ezelőtti dokumentumok felkutatása feladata a jelennek és megfelelő módon megadni a végzett munkáért járó tiszteletet. S hogyan tovább? Március 1-jén konferenciát tartunk, melyen előremutató gondolatokat, ötleteket várunk a meghívott, Mezőberényhez kötődő, területükön elismert szakemberektől. Ezekből és a már meglévő elképzeléseinkből célokra kell fogalmaznunk, azokat tervekké és megoldandó feladatokká kell alakítani a sikeres jövő érdekében. Tudjuk, hogy lesz feladata Mezőberénynek, és ezek megvalósításához szükségünk lesz a településükért tenni akaró, eltökélt emberekre, hasonlóan azokhoz, akik 1989-ben sikeresen vizsgáztak. Köszönet és tisztelet mindazoknak, akik 25 évvel ezelőtt kivívták a városi rangot, elképzeltek, megvalósítottak, létrehoztak egy élhető várost, és köszönet mindazoknak, akik azóta is jelenleg is teszik a dolgukat, fenntartják és fejlesztik a 25 éve várossá lett Mezőberényt.

Siklósi István polgármester

Körösi Mihály megemlékezése

elhangzott a 2014. február 24-i testületi ülésen

Tisztelt Polgármester Úr, tisztelt Képviselők, jelenlévők!

Mikor a feladatot megkaptam, hogy tekintsem át a várossá nyilvánítás időszakát, emlékezetemben 89-ről a következők jöttek elő: 1956-ot népfelkelésnek nevezte Pozsgai Imre, március 15. tüntetés Pesten, megalakult az Ellenzéki Kerekasztal, lebontják a vasfüggönyt. Nagy Imre és mártír társainak újra temetése, Magyarország államformája köztársaság és persze a forradalom Romániában, a magánéletemben pedig: ekkor nyáron teljesítettem tartalékos szolgálatomat Szegeden. 1989 mozgalmas év volt

ország-világ és Mezőberény számára.

A mezőberényi lakosok számára 1989 a rendszerváltozás és a várossá válást hozta. Mindkét változás várható, talán előre jósolható, bekövetkezetté időpontja azonban előre nem tudható, mindenestre hosszú előkészítő munka eredménye volt. 1723-tól kezdődően az ezen a helyen akaró boldogulni vágyás teremtette meg a majdani város alapjait. Bár az idők során ezt a titulust többször is használta a település és törekedett is hivatalossá tételére, mégis, csak az 1989-es esztendő hozta meg a városi rangot Mezőberénynek.

Objektív mutatók: földrajzi helyzet, közlekedés, intézményrendszer, szolgáltatások, oktatás, közművelődés, gazdasági fejlettség és még számos statisztikai adat állt a döntéshozók rendelkezésére. Szintén objektív - vagy abban az időben annak gondolt - mutatók alapján nem kaphatta meg Mezőberény a városi rangot, mely akkor számtalan, többek között gazdasági előnnyel járt. Településünk ellen szolt - egyebek mellett -, más városok közelsége; társult települése Csárdaszállás kivételével nem volt; a környező kisebb településekre gyakorolt vonzása korábban nem került bemutatásra; leginkább pedig a települések várossá válását szabályozó elvek nem kedveztek az alföldi, így a mezőberényi törekvéseknek sem.

Hogy a már említett gazdasági előnyök birtokába kerüljön a település, azaz elnyerje a városi rangot, nem a bevett, megszokott útra volt szükség (megjegyzem Mezőberény a történelem során nem először és nem is utoljára választotta ezt az utat és általában sikeresen). Én ma ezt úgy fogalmazom: be kellett bizonyítani, hogy rosszak a várossá nyilvánítással kapcsolatos törvények. Nem kis dolog volt ez abban az időben. Az első lépés ezen az úton (tudatosan-e, vagy a sors hozta így) a kötkötetes Mezőberény monográfia megírásával kezdődött 1973-ban. Ráirányította a figyelmet Mezőberényre, nem csak az érdeklődőket, de a különböző szakmai köröket is. Jó volt a visszhangja.

1976-ban jelent meg a Mezőberény helye és szerepe a Dél-Alföld település-rendszerében című kiadvány a Magyar Tudományos Akadémia Földrajztudományi Kutatóintézet Alföldi Csoportjának a gondozásában, amely már a címében is mutatja a település vezetőinek és a szakemberek egymásra találását a városiasodás kérdésében.

A munka számos, Mezőberényre vonatkozó megállapítása országos érvényességű következtetések levonására adott lehetőséget (ekkor még inkább csak a szakemberek számára).

Az 1980-ban megjelent Mezőberény a helyét kereső kisváros című kötet a szakmán túl, a politikát és a szélesebb olvasóréteget is érdekelte, foglalkoztatta. Könyvelven: nagy port kavart. Dr. Tóth Józsefről, a földrajztudományok kandidátusáról, a kutatócsoport vezetőjéről érdemes bővebben is megemlékezni:

„Dr. Tóth József hihetetlen ambíciókkal vágott bele a kutatócsoport önálló tudományos arculatának kialakításába és a küldetés megvalósításába: az Alföld térszerkezetének problémái, városhálózatainak sajátosságai kutatásának nagy munkájába.

(In memoriam Tóth József emlékkonferencia)

A közép-békesi centrumok koordinált fejlesztését megalapozó kutatásokkal is messze megelőzte korát – írta róla Csatári Bálint geográfus -, s a kiadvány címével kapcsolatban tett visszaemlékező megjegyzése gyönyörű kis korrajz.”

Már a cím is felindulást keltett a hatalmi elit köreiben. Mi az, hogy kisváros, mikor jogilag Mezőberény nem város? Mi az, hogy keresi a helyét, mikor a szocializmusban minden a helyén van! 1984-ben aztán, a tíz évvel a monográfia megjelenése után, négyvel a Helyét kereső kisváros után megszületett a Pályázat Mezőberény nagyközség várossá nyilvánítására, vagy pontosabban a 19/1984./V.30./ sz. tanácshatározat:

„A tanács Mezőberény nagyközség történelmi hagyományait, fejlettségét, gazdasági hátterét, kisvárosi jellegét, intézményhálózatát figyelembe véve, Mezőberény várossá nyilvánítására vonatkozó – a végrehajtó bizottság által elkészített – pályázatot felterjeszti a Békés megyei Tanács Végrehajtó Bizottságához és kéri, hogy támogató határozatával tegye lehetővé a pályázat benyújtását.”

Aláírták: Szűcs Lajos tanácselnök, Dr. Baukó Márton vb. titkár, Forró Eszter jkv. hitelesítő, Lipcsei Gábor jkv. hitelesítő.

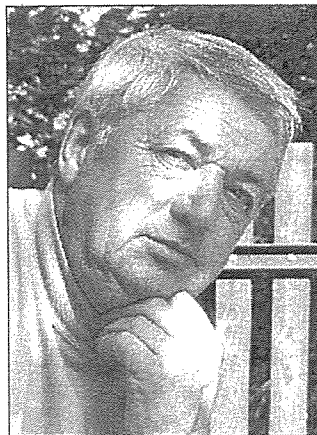
Az előkészítő munkában, a különböző lobbitevékenységekben azonban jóval többen közreműködtek. Munkájukat ezúton is köszönjük.

Végül is öt évvel később az Elnöki Tanács 1989. március 1-jével Mezőberénynek városi címet adományozott. 1990-től a rendszerváltással új alapokra került a politikai és a gazdasági élet Magyarországon.

Jelentős változások következtek be városunk életében is, a magánosítás, a tsz-ek, ktsz-ek megszűnése, a munkanélküliség megjelenése, az oktatási, kulturális szociális intézmények városi kezelésbe vétele, és számos más változás, egyebek mellett a város bevételeinek és kiadásainak új alapokra helyezése új kihívások elé állították a várost és vezetését. Visszatekintve erre a 25 évre ki-ki maga megítélheti: lépett-e előre Mezőberény várossá válása óta? Épültek-e új középületek, iskolák, tornatermek, -csarnokok, változott-e az utcák képe, fejlődött-e az infrastruktúra, nőtt-e csatornázott lakások száma, megoldódott-e a belvíz elvezetése, nőtt-e a gázbekötések száma, jelent-e meg új energiaforrás: geotermikus vagy nap-energia? És lehetne sorolni még a kérdéseket, melyekre igennel vagy nemmel tudnánk válaszolni.

Azok munkáját azonban, akik a nagyközség várossá nyilvánításért dolgoztak, s azokét is, akik a város fejlődéséért a továbbiakban munkálkodtak – legyenek azok a város vezetői vagy polgárai – így 25 év után is illik megköszönni.

- A nagyközség vezetői sok éven át sokat dolgoztak azért, hogy Mezőberény városi rangot kapjon. Ma is nagy feladat egy települést várossá nyilvánítani, hogyan volt ez akkoriban? Mi motiválta a település vezetését? - tettük fel a kérdést Magyar Pálnak.

- Alapvetően azért jó, ha valamelyik település város lesz, mert a városlakók komfortérzetét ez nagyban befolyásolja, hiszen nem mindegy, hogy hol éljük az életünket. A másik dolog pedig, hogy a városi ranggal jártak bizonyos előnyök. Gondolok arra itt például, hogy az elektromos áram a városban olcsóbb volt, mint bármely kistelepülésen. A városlakók ügyeinek intézése helyben megtörténhetett, mert bővültek a lehetőségek. Ez mind-mind a lakosok életkörülményének javítását jelentette.

Mezőberény a '80-as években dinamikus fejlődésnek indult. A Mezőberényen átutazók egy kis gyöngyszemnek nevezték már akkor a várost. Akkor indult a 112 lakás építése, a gimnázium és a kollégium is akkor kezdett bővülni.

Fontos elmondani, hogy a továbblépés, „továbbfejlődés” lehetősége teljesen más volt, ha egy település nagyközség, avagy város. Ez olyan, mint egy lépcső, hogy onnan már jobban lehet lépegetni felfelé.

- A nagyközség lakói hogyan vettek részt ebben a folyamatban?

- Ez egy csapatmunka volt, a csapat pedig a lakosokból tevődött össze. Igényelték ezt a haladást. Mezőberény mindig nyitott volt az újra. Mindenki tette a dolgát a saját területén.

Mezőberény volt az első a megyében abban az időben, ahol egyesületek alakultak. Említsük csak a Baráti Egylet Mezőberényért

Egyesületet, akiknek a várossá nyilvánításban is nagy szerepe volt. Szűcs Lajos tanácselnök például az akkori megyei önkormányzatnál pénzügyi bizottsági elnök is volt, több mezőberényi dolgozott Békéscsabán olyan pozícióban, hogy tudtak segíteni Mezőberénynek abban, hogy várossá nyilvánítsák.

Ugyanúgy tettem én is a dolgom országgyűlési képviselőként. Mindenkinél máshol és máshogy adatott meg a lehetőség. Ezt mi nagyon jól lekoordináltuk. Jó erős csapatmunka volt ez. Nem biztos, hogy ez ma is meg tudna így valósulni... Nagyon nagy volt akkor az összetartás a várossá nyilvánítás ügyében.

- Említette: Ön is használta a kapcsolatait.

- A kapcsolati tőke nagyon nagy érték, nagyon meghatározó. Ki kellett építeni a kapcsolataimat. Én abban az időben napi kapcsolatban voltam Medgyessy Péterrel, aki akkor miniszterelnök helyettes volt és átadta Mezőberény város oklevelét.

Én olyan helyekre is bejutottam országgyűlési képviselőként, ahova a városvezetésnek nem állt módjában. Én ezzel tudtam segíteni a várossá válás folyamatát.

Az egészségügy helyzete Mezőberényben

A fenti témáról Dr. Sziráczi Magdolnát kérdeztük.

- Mindenki máshogy élte meg a várossá nyilvánítást. Milyen változásokat hozott a várossá válás az orvosi ellátás területén?

- Mezőberényben mindig igyekvő, szorgalmas emberek éltek. Nagyon büszke voltam, amikor 1985-ben ténylegesen is elkezdtem a gyermekorvosi munkámat itt. Már a kórházban dolgozva megtapasztaltam, hogy milyen jó híre van Mezőberénynek, elsősorban azért, mert tudatosan fejlesztí az egészségügyi infrastruktúrát - az akkor még - község vezetése. Az 1984-ben átadott Egészségügyi Központban 5 felnőtt körzeti orvos, 2 gyermekorvos, 3 fogorvos dolgozott, valamint Békés megyében elsőként ekkor és itt kezdte meg munkáját a klinikai-kémiai kislabor. Az épülettel összekapcsolódva gyógyszerár tároló és szolgálati lakások is rendelkezésre álltak. Nagy örömmel vártam a várossá nyilvánítást. Valahogy bennem mindig úgy fogalmazódott meg városi mivoltunk, hogy megdolgoztunk érte, illetve megdolgoztak érte elődeink. Nem adomány volt. Megérdemelt visszajelzés a felsőbb vezetéstől, hiszen a folyamatos és tudatos fejlődés észlelhető volt. A községi és a városi létben az igazi különbséget az emberek fejében kell keresni, és ez már nálunk valahogy előtte eldőlt.

- Milyen volt akkor az orvosi ellátás? Hogyan emlékszik vissza erre az időszakra?

- Öt felnőtt körzetben folyt akkor is a munka: 1. körzet dr. Kovács József körzete volt, aki tudtommal 1967-től dolgozott körzetében, üzemorvos is volt. Szakértelmével, visszafogottságával, tapasztalatával a következő orvosnemzedék támasza tudott lenni. 2. körzet dr. Zuberecz Zoltán 1987-től dr. Soós Ferenc körzetét vette át belgyógyász szakorvosként. Üzemorvosi munkát is végzett. 3. körzet dr. Juhász Anna 1975-től dolgozott Mezőberényben. Belgyógyász szakorvos, üzemorvos, sportorvos, EKG orvos volt. 4. körzet dr. Csavanyák László 1962-től dolgozott körzetében és 1991-ben ment nyugdíjba. Akkor ő volt a kollegiális vezetőnk. 5. körzet dr. Hegyesi Péter 1988-tól dolgozott a körzetben, majd 1991-ben átvette a Csavanyák dr. körzetét.

Két gyermek körzetben végeztük a csecsemők és gyermekek ellátását:

1. körzetben dr. Bacsó Lajos csecsemő és gyermekgyógyász szakorvosként
2. körzetben dr. Sziráczi Magdolna csecsemő és gyermekgyógyász szakorvosként dolgozott.

Három fogorvosi körzet működött Mezőberényben:

1. dr. Adamik Ilona fogorvos
2. dr. Emödi Emese fogszakorvos
3. dr. Zabó Róbert fogszakorvos látta el a fogorvosi teendőket.

Jó volt a község, majd a városvezetés kapcsolata az

Egészségbiztosítási Pénztárral is, így folyamatosan emelkedő szakorvosi óraszámokat sikerült kiharcolni.

Szemészeti szakrendelést 1986-tól dr. Zalai Erzsébet végezte, majd 1990-től dr. Burján Katalin vette át körzeti orvosi munka mellett az átmenetileg létrehozott 6. körzetben.

Fül-orr-gégészeti szakrendelés 1986-tól indult dr. Hegyi Ibolya személyében, aki ezt akkor még a kórházi munkája mellett végezte.

Az ügyeletet a 7 körzeti orvos látta el. Dr. Bak Miska bácsi emlékeiről szóló könyvében azt írja „Az orvosi ügyeleti szolgálat soha nem remélt körülmények között dolgozik, délután 4 órától másnap reggel fél 8 óráig.” A várossá nyilvánításkor már fizioterápia, és felnőtt terápiás gyógytorna is segítette a mozgásszervi és belgyógyászati betegek felépülését.

- Milyennek látja most a várost? Milyen irányba halad a fejlődés? Különösen az ön saját területére gondolok.

- Az egészségügy iránt tanúsított figyelemnek és jóindulatnak, és persze a szakmai igényességnek is köszönhető, hogy a ma itt dolgozó orvosok és egészségügyi dolgozók minden területen folyamatosan képezik magukat. Azt gondolom, nem kell szégyenkezniük. Jól képzett, több szakvizsgával rendelkező, többféle tevékenységet végző orvosaink vannak, akiket jól felkészült készséges szakdolgozók segítenek. Ezt kollégaként, köztük dolgozóként bátran állíthatom. Mindenki jó értelemben törekvő és megbízható.

Lehetnek felrögható dolgok mindannyiunk életében, de a jó szándék nem kérdőjelezhető meg. Napjainkban ezek mindenképpen megbecsülendő dolgok. Ma Mezőberény alap egészségügyi ellátásában a felnőtt korosztályt 5 fő vállalkozó háziorvos, a csecsemőket és gyermekeket 2 fő gyermek háziorvos látja el egy, vagy több szakvizsgával. Többségében saját, de mindenképpen európai színvonalú modern rendelőben. Nem csak a környékben emlegetnek bennünket példaként. Szakorvosi ellátásaink magas színvonalú szakmai munka folyik. A fül-orr-gégészeti rendelő felszereltsége országosan is az egyedülállók között van. A fogászatokon jól felszerelt rendelőkben folyik a fogászati tevékenység. Elérhető Mezőberényben bőrgyógyászati, tüdőgyógyászati, ortopédiai, nőgyógyászati szakrendelés. Van berényi származású vagy kötődésű, bár nem itt dolgozó onkológiai, kardiológiai, neurológiai, reumatológiai szakorvos, szívsebész, több gyermekgyógyász, ortopéd szakorvos és van kórházvezetésben dolgozó kollégánk is (a felsorolás nem teljes). Segítő munkájukra számíthatunk.

Az utánpótlás nevelésében elvitathatatlan a helyi gimnázium volt és jelenlegi tanárainak munkája. Az egyetemistáknak, szakvizsgára készülőknek, a szakmai gyakorlat megszerzésében dr. Zuberecz Zoltán és dr. Sziráczi Magdolna a SZAOTE akkreditált mentoraiként nyújtanak segítséget. Laborunkban képzett asszisztencia veszi nap, mint nap a vért. Fizioterápia mellett gyógytorna szolgálja a mozgásszervi rehabilitációt. A védőnők nem csak a gyermekorvosi, iskolaorvosi munkánkban segítenek. Családlátogatás és támogatás mellett folyamatos gondozást végeznek.

Három gyógyszerárban folyik gyógyszerészeti munka, Ők a mi megbízható, támogató, napi segítőink. Az ügyeleti munkát vállalkozás végzi, mely tehermentesíti orvosainkat az éjszakai szolgálat alól. Mezőberény egészségügye az infrastruktúra változásával, a szakmai képzettség fejlődésével jelentősen lépett előre. Az egyes betegcsoportok illetve betegek száma a pontosabb megelőző munka, a pontosabb diagnózisok hatására jelentősen emelkedtek az utóbbi időben. A betegek saját egészségükhöz való hozzáállása még rengeteg feladatot tartogat.

Remélem egyszer, a korábban megjelent mezőberényi monográfiák folytatásaként, részletesebben leírhatjuk orvosi, egészségügyi ellátásunk alakulását.

Óvodai körkép akkor...

Fábian Andrásné volt a mezőberényi óvodák egyik vezetője 25 évvel ezelőtt. Ica névvel beszélgettünk az óvodák helyzetéről.

Az óvodák az 1950-es évektől rengeteget változtak. A három nagy óvoda mellé, a megnövekedett igények miatt, fokozatosan még négyet nyitottak meg. Az óvodák az 1. sz. Általános Iskolához tartoztak. 1988. január 1-jén megtörtént az iskolától való gazdasági és szervezeti elválás. Mezőberényi Összevont Óvodák néven 2 egységbe osztották az óvodákat. 1. egység vezetője én voltam, hozzám a Luther úti, a Liget téri, Mátyás úti és a csárdaszállási

óvoda tartozott. A 2. egység vezetője Barna Lajosné volt, ahová a Kálvin úti, Kodály úti, Kinizsi úti és Gorkij utcai óvodák tartoztak. 1989 szeptemberétől - visszakértem magam a Luther úti ovi vezetőjének - ettől kezdve Barna Mihályné végezte a feladatokat.

- Milyen volt az óvodai ellátás? Hány gyermek volt, hány óvónővel dolgoztak?

- Szakmai szempontból úgy érzem, hogy nem voltunk lemaradva a városi óvónőktől. Hosszú ideig Békéscsaba városi óvodáiba jártunk szakmai továbbképzésekre, így érezték óvónőink, hogy mit kíván tőlük a kor szelleme. Szívesen tanultunk a friss diplomásoktól, a fiatalok pedig bátran kértek tanácsot tapasztalt kollégáinktól. 1989-ben már osztott csoportokban dolgoztunk, csoportonként 2 óvónővel, 22-25 fős létszámmal. Minden csoportban dajka segítette a gyerekek gondozását. Várossá válásunk után lehetőség nyílt a dajkák képzésére, így méltóbb segítői lettek az óvónőknek. Az óvodákban családi légkörben voltak - és vannak - a gyerekek. A szülők nap, mint nap betekintést nyertek az ovi életébe, magukénak érezték, segítették a munkánkat és mindenben aktívan részt vettek.

- Milyennek látja most a várost? Milyen irányba halad a város fejlődése?

- A város szépen fejlődik, öröm itt lakni, szívesen jönnek haza az elszármazottak is. Törekedni kellene, hogy a tönkrement üzemek, gyárak újból fellendüljenek, így újra munkahelyek teremtnének.

... és most

Kissné Wagner Mária a Mezőberény Város Óvodai Intézménye vezetőjét az aktuális helyzetről kérdeztük.

- A 2013/2014-es nevelési évet hány csoporttal, gyermekkel indította Mezőberény Város Óvodai Intézménye?

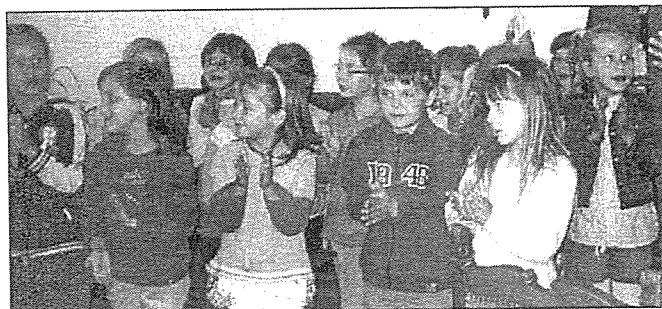
- Változást jelentett a 2013/2014-es nevelési évre vonatkozóan, hogy városunk önkormányzata által fenntartott tagóvodák száma az eddigi négyről ötre gyarapodott. A nevelési év kezdetén mintegy 300 óvodás korú gyermek került elhelyezésre. Mára elmondhatjuk, hogy az évek óta tartó zsúfoltság megszűnt, mindemellett két tagóvodában a húsz százalékos csoportlétszám-túllépési lehetőséget is ki kellett használnunk.

- Hogyan illeszkednek az elmúlt évek fejlesztései a mindennapi nevelői munkába, a kisgyermek nevelésébe? Milyen előnyökkel jár ez a gyermekek szempontjából?

- A sokrétű nevelési, gondozási feladatokon túl különböző szakmai fejlesztések, projektek megvalósításában is részt vesznek óvónőink, melynek természetesen fő részesei a gyermekek. Tagóvodáinkban a Leg a Láb Alapfokú Művészeti Iskola TÁMOP pályázata jóvoltából a gyermekek néptáncolni tanulnak, más nézőpontból is megismerkednek a néphagyományokkal és rendezvényeken vesznek részt, melyek különböző ünnepek köré csoportosulnak, mint: mikulás, húsvét, anyák napja. A **Magyarvégesi Tagóvodában** - fejlesztő óvodapedagógusok irányítása alatt - megjelennek a speciális nevelési igényből eredő hátrányok csökkentését célzó programok, fejlesztő tevékenységek. A **Tóparti Tagóvoda** kiemelten foglalkozik a mozgásfejlesztéssel, a mozgás szeretetére való neveléssel, felvállalta

az egészséges életmódra való nevelés feladatát. A **Nefejejes Tagóvoda** különlegessége, hogy szlovák nemzetiségi programmal bővül a gyerekek nevelése. A nemzetiségi nevelés három szlovák nemzetiségi óvodapedagógus munkája által valósul meg. Ápolják a mezőberényi szlovákok hagyományait, kultúráját. Az Orlai Petrics Soma Kulturális Központ egyik TÁMOP pályázatán is részt vesznek egy csoportjukkal, amelynek keretén belül 2014. júniusig bezárólag 10 alkalommal kreatív kézműves foglalkozásokon bontakoztatják ki alkotókészségüket. A **Csiribiri Tagóvodában** - Celestine Freiherz francia reformpedagógus szellemisége nyomán - biztosított a gyermekek szabad önkifejezése, az önálló tapasztalatszerzés, egy tevékenységközpontú, önálló tevékenységválasztást biztosító környezetben. Az általános iskolával megpályázott kompetencia alapú oktatás feltételeinek megteremtéséről szóló TÁMOP pályázat fenntartásában vesznek részt. A **Mosolygó Központi Óvoda** a környezetvédelem fontosságát kívánja leginkább hangsúlyozni. A nevelési évben vállalt szakmai fejlesztési területe ebből adódóan a fenntartható környezet. Nevelőmunkánk középpontjában természetesen a gyermek, és annak mindenek felett álló érdeke, egyedi személyiségének tiszteletben tartása, elfogadása áll. Legfontosabb számunkra a boldog, vidám és felhőtlen gyermekkor biztosítása, hogy testileg-lelkileg kiegyensúlyozott és egészséges gyermekeké váljanak ovisaink.

- Mi volt az oka az intézmény tagóvodái nevének megváltoztatására? Milyen szempontokat vettek figyelembe?

- Több tagóvodában már évekkal ezelőtt felmerült az igény a névváltoztatásra. 2013 nyarán a Mezőberényi Kistérségi Óvoda, a muronyi és békéscsabai tagintézmény kiválásával megszűnt. Az intézmény nevét főként emiatt volt szükséges megváltoztatni, ebből adódóan, alapító okiratunk módosítása is szükségessé vált, így elérkezett az alkalom, hogy mindenki megkapja a lehetőséget egy egyedi név felvételére. Az óvodapedagógusok, az eddig megszokott elnevezés (Kálvin, Kinizsi, Mátyás király, Kodály) helyett a város lakosságának is tetsző neveket választhattak óvodáiknak. Az egyes tagóvodák Mezőberény sajátos részeit nevével vették fel, míg voltak, akik a gyerekekhez közel álló neveket választottak, így téve még inkább gyerekbárativá az óvodákat.

Katicabogár óvoda

- 2011-ben egyházi fenntartásba került az óvoda. Milyen változásokat hozott ez az óvoda, a szülők és a gyermekek életében?

- Reméljük, hogy mind a gyermekek, mind a szülők érzik, hogy egy még nagyobb közösség részévé válhattak ez által és ez egy jó lehetőség az összetartozás megélésére. Itt a településen az evangélikus közösség nagy figyelmet szentel a kicsinyek közötti munkáknak, bármikor szeretettel látnak bennünket, törődnek velünk és büszkék ráink. A lelkesítő eddig is nagyon sokat volt közöttünk, most még szorosabb lett a kapcsolat. Az óvodában mindig fontos volt a gyermekek lelki-érzelmi nevelése, most új szempontokkal gazdagodott nevelő munkánk. Igyekszünk a keresztyén, biblikus

értékrend komolyan vételével nevelni, megérteni egymást. Szem előtt tartjuk, hogy nem csak pedagógiai útmutatást kell adni a szülőknek, hanem a jézusi szeretet légköréből tanácsolni, támogatást adni számukra, hiszen közös küldetésünk a gyermek! Úgy gondolom, a változás pozitív, hiszen még összetartóbb lett a kollektíva. Szeretnénk, ha ezt éreznék azok, akik bennünket választanak.

- A 2013/2014-es évet hány csoporttal, gyermekkel indított a Katicabogár Evangélikus Német Nemzetiségi Óvoda?

- Az óvoda az első két évben az előző évekhez hasonlóan 75 főse gyermeklétszámmal indult, három vegyes életkorú gyermekcsoporttal. A 2013/2014-es nevelési évtől a szülők kezdeményezésére tiszta életkorú csoportokat indítottunk, a beírt gyermeklétszám 86 főre gyarapodott, ami szükségessé tette egy negyedik - mini - csoport indítását is. Szeptemberben nyitott az önkormányzat egy új tagóvodát, ez természetes módon létszámcsökkenést eredményezett nálunk, hiszen az ott lakó szülők a saját körzetükben lévő óvodát választották. Ettől függetlenül megmaradt a négy csoportot, bár kisebb, családiasabb létszámmal. Amennyiben igény lesz rá, szeretnénk a jövőben is indítani egy kisebb létszámú mini csoportot.

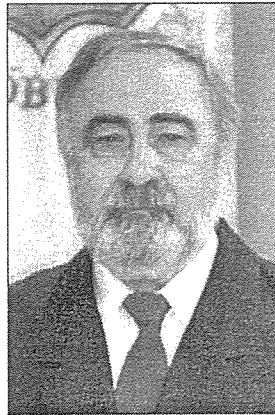
- Miért a Katicabogár nevet választották?

- Olyan nevet szerettünk volna választani, ami a gyermekek számára jól érthető, s ami kedves jelképévé válhat a kicsiknek. Mielőtt a választásra került a sor, listát készítettünk az óvónőkkel. A kolléganők javaslatára nem növényi, hanem állatot kezdünk el keresni. Szempont volt, hogy ismerjünk az új névvel mondókákat és énekeket magyar és német nyelven egyaránt. Így jutottunk el a hálacsúhoz és a katicához, amiből az utóbbi lett a nyertes. A jelképünkben azonban ott van a Luther rózsza is, ami a világ evangélikusságának egyetemes szimbóluma.

Lázárné Skorka Katalin, I. ker. Evangélikus Egyházközség lelkesze
Hoffmann Szilvia óvodavezető

Általános iskolák helyzete a várossá nyilvánítás idején

- Milyen változásokat hozott a várossá nyilvánítás az általános iskolai oktatás terén? – kérdeztem Nagy Ferencről, az 1. számú Általános Iskola igazgatójától.

- Mindenek előtt arról kell szólnom, hogy 1989-ig az Országos Településhálózat-fejlesztési Konceptió szerinti besorolásában Mezőberény, mint kiemelt alsófokú központ szerepelt – nagyközsékként – ugyanakkor fejlettségi szintje alapján – településföldrajzi adottságait figyelembe véve – városi jellemzőkkel rendelkezett. Mindezt ismerve elégedettséggel töltött el bennünket a városi cím/rang elérése, tudva azt is, hogy az új besorolás – az ország gazdasági helyzetétől függően – anyagi előnyökkel is járhat. Voltak fejlesztési elképzeléseink, amelyek megvalósításához bízunk az „anyagi előnyökben”. A rendszerváltást követő

fiskális szemlélet következtében szorosabbá váló költségvetésünk miatt meg kellett szüntetnünk az ún. kislétszámú/korrekciós osztályainkat, ezért aztán jelentősen megemelkedett a bukások, évismétlések száma.

- Milyen volt akkoriban az oktatás? Hány diák, tanár dolgozott?

- A város két általános iskolájában 1989-ben mintegy 1100 gyermek tanult, az oktatás-nevelés feladatait 70-80 főnyi pedagógus látta el. Az eredményesebb munka érdekében nőtt a nevelők módszertani szabadsága, próbálkozás volt az egész napos iskolai foglalkozás meghosszabbítására, emelkedett a napközis csoportok száma. A következő években eredményesen működött a szakosított testnevelés

oktatása az 1. sz. Általános Iskolában, szépen szerepeltek a csapatok az országos kosárlabda versenyeken. Az egészséges teherviselés érdekében a két iskola között megegyezés született: az egyik kosárlabda, a másik a labdarúgás fejlesztését folytatta. Mindkét sportág révén hazai és külföldi sportkapcsolatok jöttek létre, melyeket a DSE-k és a szülők anyagilag támogattak. (találkozók szervezése, utaztatás, stb.)

- Milyennek látja most a várost? Milyen irányba halad a város fejlődése?

- Az említett – a városi címmel járó – „anyagi előnyök” talán kevésbé éreztették hatásukat, mint az önerő és az elnyert pályázati források. A város nagyon sokat változott, szépült, a 25 év nem maradt eredmények nélkül – ez a külső.

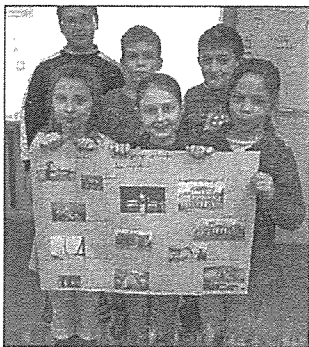
Az igazi belső értéket pedig az iskoláink (általános iskola, gimnázium) munkája, a kulturális élet megnyilvánulásai, a vállalkozói réteg és a különböző célokért létrejött civil szervezetek tevékenysége adja. Én bízom a város töretlen fejlődésében. A ma iskolája a gyökeres változások miatt nincs könnyű helyzetben. Azt szeretnénk, ha a gimnázium, az általános iskola, a zenei és képzőművészeti oktatás, a mozgáskultúrát megjelenítő intézmények a jövőben is eredményesen működnek.

Élet a Mezőberényi Általános Iskolában

Kérdéseinkre Öreg István főigazgató úr válaszolt.

- A 2013/2014-es tanévet hány osztállyal indította a Mezőberényi Általános Iskola?

- A 2013-2014. tanév a korábbi évek gyakorlatának megfelelően indult a Mezőberényi Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégiumban. Az intézmény beiskolázási körzete továbbra is Mezőberény, Békéscsaba és Murogya közigazgatási területe. A tanévet

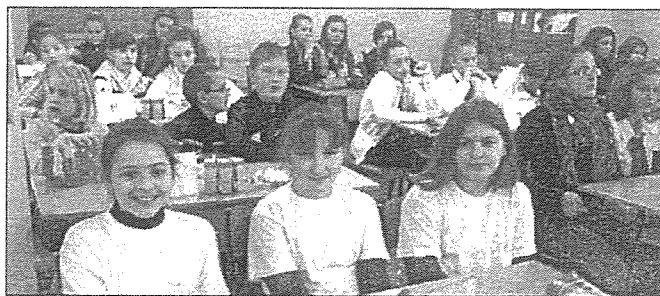
47 osztállyal, 15 napközis csoporttal, 1 kollégiumi csoporttal, a művészeti tagintézményben 168 tanulóval indítottuk. 2013. szeptember 1-től sok új elem jelent meg nevelő-oktató munkánkban. Mind-ez úgy, hogy az évek során kialakított hagyományokat, értékeket megőriztük. Miben történt változás? Az 1. és az 5. évfolyamon, felmenő rendszerben az új Nemzeti Alaptanterv nyomán elkészült kerettantervek és az arra épülő helyi tanterveink szerint kezdtük meg a tanítást. A Magyar Olimpiai

Bizottság akkreditált sportiskolává minősítette iskolánkat. Ennek feltétele volt, hogy a Pedagógiai Programunkba beépítettük a jogszabályban meghatározott sportiskolai kerettantervet, az arra épülő helyi tantervet. Együttműködési megállapodást kötöttünk a sportiskolai program megvalósításában közreműködő helyi egyesületekkel és az országos szakszövetségekkel, labdarúgás, kosárlabda, kézilabda, tenisz sportágakban. A sportiskolai osztályok váltják fel az emelt testnevelést tanuló osztályokat, felmenő rendszerben. Ezek alapján az 1. és az 5. évfolyam „c” osztályos tanulói a sportiskolai kerettanterv szerint kezdték meg tanulmányaikat, új tantárgyakkal és új testnevelés tananyaggal. Az 5. testnevelés és sport tantárgy mellett az 1. osztályban bevezetésre került a sportágválasztó, küzdelem és játék tantárgy, az 5. évfolyamon a küzdelem és játék, valamint a tanulásmódszertan. Egész napos iskolai osztályt is indítottunk. Ebben az osztályban délelőtt és délután egyenletesen lettek elosztva a tanórák és a másnapra történő felkészülési órák. A német nemzetiségi nyelvet tanuló osztályokban bevezetésre került 1. és 5. osztálytól a német népművelés tanítása németül. Az 1. és az 5. évfolyamot érintően életbe lépett az erkölcsstan/hit- és erkölcsstan oktatás, a szülők előzetes nyilatkozatainak megfelelően. Az erkölcsstan-alsó tagozaton a tanító nének, felső tagozaton továbbképzésen részt vett pedagógusok tartják, a hit- és erkölcsstan órákat pedig egyházi jogi személyek, lelkesek, hitoktatók. Körültekintő, alapos munkát igényelt a pedagógusok kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött és le nem kötött óráinak beosztása. Az ezzel kapcsolatos munkaidő nyilvántartást az elektronikus napló segítségével a legegyszerűbb módon, a lehető legkevesebb adminisztrációs teher mellett vezetik a pedagógusok. A 16 óráig tartó kötelező foglalkozások megszervezése, a szülők nyilatkozatát a foglalkozások igénybevétele, illetve az ezeken való részvétel alóli felmentések kiadása is új feladatként jelentkezett. A mindennapos testnevelés felmenő rendszerben a tanévtől már a 2. és a 6. évfolyamot is érinti. A jogszabályi előírásnak megfelelően az ebédszünetet is beiktattuk az órák után, az órák közé. Délutáni

foglalkozás így csak 14 óra után kezdődhet. Mezőberény városában 1994 óta folyik művészeti iskolai oktatás. Kezdetben zeneművészeti,

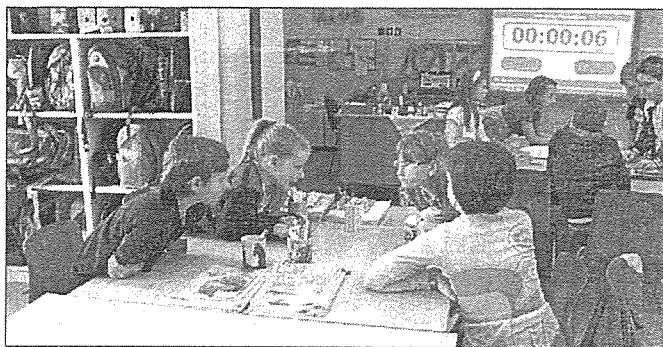
majd később képző- és iparművészeti ágban is beindult az oktatás. Jelenleg 168 növendék tanul billentyűs, fafűvös, kamarazene,

részfűvös, vonós, zeneismeret és képzőművészeti tanszakon tagintézményünkben. Az alapítást követően 10 évvel megalakult a Városi Ifjúsági Fúvószenekar, mely azóta is működik. Intézményünkhöz tartozó kollégium 27 férőhellyel rendelkezik. A kollégium a tanulói tevékenységeket csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi. Biztosított a tanulókkal való egyéni törődést igénylő foglalkozások, a tehetség kibontakoztatást, felzárkóztatást segítő foglalkozások és a szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások egyaránt. Megalakult iskolánkban is az Intézményi Tanács.

- Gyerekek, felnőttek, tanárok új kifejezéseket sajátítanak el mostanság, úgy mint TÁMOP, projekt, témahét, témnap...

Hogyan illeszkednek az elmúlt évek fejlesztései a mindennapi oktatási-nevelési munkába?

- A pedagógustársadalmat, a köznevelési rendszert érintő változások mellett továbbra is úgy gondoljuk, azt valljuk, hogy az eddig közösen kialakított értékeinket továbbvisszük, megerősítve, hogy az iskola jelene a múltból átvett értékekre épül. Arra törekszünk, hogy a szakmailag jól felkészült pedagógusok kezei alatt felnövekvő generáció olyan alapokat kapjon, hogy felnőtté válva megtalálja helyüket a társadalomban. Intézményünkben ezekhez az elvárásokhoz a feltételek biztosítottak.

Ehhez járultak hozzá azok a pályázatok, amelyek a során a kérdésben megfogalmazott kifejezések ismertté váltak, a mögöttük álló tartalmak pedig beépültek az intézmény mindennapi nevelő-oktató munkájába. Pályázati tevékenységünk évről évre sikeres, amelyek hozzásegítettek minket a folyamatos innovativitás eléréséhez. Szakmailag, módszertanilag jól felkészült, a korszerű tanácsadói eljárással jól ismerő és alkalmazó pedagógusok dolgoznak az intézményben. A tudás megszerzését a TÁMOP pályázatoknak köszönhetjük. Az infrastruktúra fejlesztéséhez is a pályázatok járultak hozzá. Intézményünkben 597 db számítógép van, beleértve a tanulói laptopokat is. Valamennyi táblánk filecel írható kerámia tábla, 25 db digitális táblával rendelkezünk. 30 tanulócsoporthoz 4 kompetenciaalapú programcsomag használatával történik az oktatás: szövegértés – szövegalkotás, matematika kompetencia, szociális-, életviteli-, és környezeti kompetencia, idegen nyelvi kompetencia. A projektben megjelölt innovációk az alábbiakban valósulnak meg: magyar nyelv- és irodalom műveltségterület tantárgy nélküli bontása, élő idegen nyelv műveltségterület, témahét Karácsonyi ünnepkör, Márton nap, egészséges életmód moduláris oktatás, környezetvédelem 3 hetet meghaladó projekt, IKT eszközzel támogatott tanórák. A projekt részeként összeállított intézményi innovációk megvalósítását a tanévben is folytattuk: Óvoda-iskola átmenetet segítő program 1. évfolyam, Az SN1 gyermekek beilleszkedését segítő program 1-4.

évfolyam. Zöld szív környezeti iskolai program 1-4. évfolyam. Iskolai egészségnevelési oktatási program 1-4. évfolyam. Sport általi nevelés 5-8. évfolyam. Az SN1 gyermekek beilleszkedését segítő program 5-8. évfolyam. Korszerű infokommunikációs eszközök alkalmazása 8. évfolyam. Iskolai egészségnevelési program 6-8. évfolyam. Sport általi nevelés 1. évfolyam. Korszerű infokommunikációs eszközök alkalmazása 1. évfolyam. A referencia-intézménnyé válás pályázatunk utolsó szakaszához érkezett. A minősítéshez szükséges dokumentációkat készítjük elő környezetpedagógia, tehetséggondozás és felsőoktatási gyakorlóhely területeken. Az intézményben deklarált érték az innovatív szemlélet és az innovációs tevékenységek. Pedagógiai munkánkban megjelenik a kompetencia alapú nevelés-oktatás tartalmainak és módszereinek alkalmazása. Az inkluzív, egyéni fejlődést, esélyegyenlőséget biztosító oktatás-nevelés eljárásait érvényesítő pedagógiai módszereket helyezzük előtérbe. Iskolánkban közös értéket képviselnek jó gyakorlataink, mintaértékű pedagógiai tevékenységeink széleskörű bemutatása és publikálása. Pedagógusaink elkötelezettek a jó gyakorlatok továbbadása, bemutatása mellett. Kidolgozott külső-belső szakmai kapcsolati rendszert működtetünk. Szervezeti kultúránkra, pedagógiai gyakorlatunkra jellemző a team munka, a pedagógusok közötti aktív együttműködés.

- Melyek voltak az elmúlt évek kiemelkedő eredményei (tanulmányi versenyek, sport, művészet) területén?

- Iskolánk tanulói számos helyi, megyei, területi és országos versenyen vettek részt az elmúlt években, ahol nagyon szép eredményeket értek el. Az utóbbi évek eredményei teljes részletességgel megtalálhatók iskolánk honlapján, az alábbi linken: <http://mai.mezobereny.hu/new/index.php/versenyek>.

„Leg a láb” Alapfokú Művészeti Iskola

Az iskolánk létrehozását megelőzően feleségemmel, Szabóné Kukla Ágnessel néptáncot oktattunk szakköri formában Mezőberényben, Mezőtúron és Biharugrán. A szakköri díjak és a települések által nyújtott támogatások nem bizonyultak elégségesnek a csoportok eredményes működéséhez, az utánpótlás neveléshez. A lehetőségeket kutatva az látszott legcélravezetőbbnek, hogy művészeti iskolai keretek között folytatódjon tovább az oktatás.

Ezért 2001-ben megalakult a „Leg a láb” Alapfokú Művészeti Iskola azzal a céllal, hogy az alapfokú művészetoktatás – ezen belül legfőképpen a néptánc és népi játékoktatás – lehetőségeit megteremtse és biztosítsa elsősorban Békés Megye, illetve Jász-Nagykun-Szolnok Megye és Hajdú-Bihar Megye közel eső településein. Az iskola jó hírének köszönhetően tanulólétszáma dinamikusan fejlődött, működésének területén mind több település önkormányzata igényelte a művészetoktatás beindítását, így a mezőberényi székhelyen kívül több településen tanítanak néptáncoktatóink, hogy csak néhányat említsünk: Zsadány, Sarkad, Nagyrábé, Zsáka, Geszt, Bakonszeg. E területeken gyakran az általunk kínált művészetoktatás jelenti az egyetlen lehetőséget a rendkívül szerény körülmények között élő családok gyermekeinek a kulturált szabadidős tevékenységekre. Az iskola tanulóiból szervezett

művészeti csoportok - mint pl.: a Berény Táncgyűttes és utánpótlás csoportjai - megyei, országos, sőt külföldi fesztiválokon is - sikerrel mutatkoztak már be, de nem kevésbé fontos, hogy rendszeres résztvevői, fellépői a helyi kulturális programoknak, rendezvényeknek, ahol a települések lakói – köztük diákjaink szülei is – láthatják táncosaink produkcióit.

Szabó Csaba

A mezőberényi sport évtizedei

Henger Péternek, aki a Sportcsarnok Sportegyesület vezetője volt és évtizedek óta különböző sportegyesületek képviselőjeként tevékenykedik, igen nagy ráhatása van a mezőberényi sportéletre.

- Milyen kiemelkedő eseményeket tart a mezőberényi sportélet tekintetében fordulópontnak, mérföldkőnek?

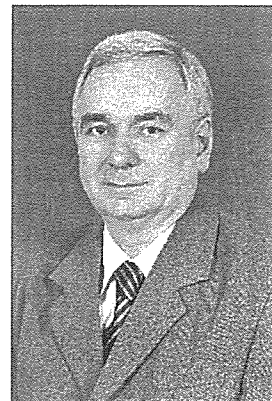
- Kiemelkedő jelentőségű volt még a várossá nyilvánítás előtt a Sportcsarnok átadása 1982-ben. Ez Békés megye első szabályos kézilabdapálya méretű fedett sportlétesítménye volt. Valamennyi akkor létező sportegyesület lehetőséget kapott, hogy téli időszakban is tudja használni a létesítményt. Ebben az évben, és ez szintén meghatározó a várossá nyilvánítás szempontjából, létrejött az egységes Mezőberényi Sportegyesület az akkor működő három sportegyesületből. Ez az összes mezőberényi sportszakosztályt magába tömörítette. Már akkor is jó infrastruktúrára tudtunk támaszkodni, hiszen a sporttelep is folyamatosan újult, a futópálya is, a gyepszőnyeg is fel lett újítva. Egy olyan infrastrukturális háttér jött létre, amely valamennyi szakosztály működését tudta biztosítani. Fordulópontnak tekinthető és a szabadidő hasznos eltöltése szempontjából jelentős volt, hogy létrejött a Természetjáró szakosztály. Ez egy olyan egyesületnek tekinthető már a várossá nyilvánítást megelőző időszakban, hogy éveken keresztül több sportágban jó eredményeket tudott felmutatni labdarúgásban, kosárlabdában, kézilabdában egyaránt. Az együttgondolkodás biztosította a szép eredményeket. 1990 után a gazdasági változások következtében megindult egy decentralizáció, ami a sportot is érintette. Megszűnt az egységes Sportegyesület. Létrejött 1991-ben a Mezőberényi Futball Klub és a Sportcsarnok Egyesület, ami az összes többi szakosztályt magába foglalta és versenyeztette. Az 1. sz. Általános Iskola diáksportja is ennek keretében működött. '90 után a különböző szakosztályok egyre inkább afelé orientálódtak, hogy kiváljanak a Sportcsarnok Sportegyesületből. Így jött létre az önálló teniszkлуб, a sakkegylet, az Alföld Turista Egyesület, megalakultak más, kisebb sportágakat tömörítő egyesületek is. Jelenleg a Sportcsarnok Egyesület már csak 3 sportágat foglal magába: kézilabda, kick-boks és asztalitenisz szakosztályokat. Az egyesületi szektor elég szélesnek mondható. Labdarúgásban is létrejött egy, az utánpótlás nevelését megcélzó egyesület, a Mezőberényi Gyermek FC. Nagyon eredményes munkát folytattak az elmúlt években.

- Milyenek mondhatók az infrastrukturális feltételek a városban?

- Közelmúltban a műfüves pálya elkészülte, ami javíthat az edzésfeltételeken. A tenispályák folyamatos bővülése az elmúlt 25 évben. Komoly teniszcentrum jött létre székházzal. Szabadidős sport szempontjából nagyon jelentős a Kálmán Fürdő folyamatos újítása, a feszített víztükrű medence megépítése, új öltöző kialakítása. A város nagy gondot fordított a sportlétesítmények fejlesztésére, fenntartására, újak építésére. Tornatermi hálózat bővítése: Molnár Miklós Sportcsarnok, gimnázium tornaterme, Martinovics úti tornaterem, akkori Orlai iskola tornaterme.

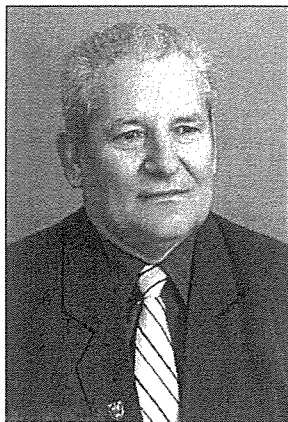
- Mi a véleménye a mai mezőberényi sportéletéről?

- Úgy gondolom, hogy minden sportegyesület törekszik rá, hogy megfelelő utánpótlás bázist alakítson ki. Ebben a tanévben már működik az általános iskolában sportiskolai osztály is. A kéttannyelvű gimnázium által nagyon sok diák jön Mezőberénybe, akik közül jó néhányan az elmúlt évtizedekben sport szempontjából is fontosak voltak a városnak. Nagy lehetősége volt most a kosárlabdacsapatnak az, hogy egy évet az NBI B-s bajnokságban eltölthettek. A jelenlegi helyzetet úgy foglalnám össze, hogy szinte minden Mezőberényben népszerű sportágnak megvan az egyesülete, a versenyzési lehetősége gyerekeknek, felnőtteknek egyaránt. Több évtizedes múlttal, hagyománnyal rendelkező sportesemények: Molnár Miklós Emlékturna (2014-ben 25. alkalommal); Farsang Kupa; Kispályás Labdarúgó Teremkupa (32 alkalommal). Jelenlegi sportegyesületek: Mezőberényi Futball Klub, Gyermek FC, Női Futball Klub, Mezőberényi Kosárlabda Klub, Sportcsarnok Egyesület (kick-boks, női kézilabda, asztalitenisz), Szalai Barna Tenisz Klub, Alföld Turista Egyesület, Mezőberényi Sakkegylet, Szektorlabda Egyesület, Mezőberényi Ált. Isk. DSE, PSG DSE, Mezőberényi Horgászok Egyesülete.

„A hagyomány nem a hamu őrzése, hanem a láng továbbadása...”

- Mikorra tehető és milyen célkitűzésekkel jött létre a Mezőberényi Német Hagyományápoló Egyesület? – kérdeztem Wagner Márton, az egyesület elnökét.

- 1991. augusztus 7-én az alakuló ülés jegyzőkönyvében felsorolt 15 fő magyar állampolgár, az 1989. évi II. törvény 2.§/1. pontja alapján jogi személyként működő társadalmi szervezetet hozott létre. A Mezőberényi Német Hagyományápoló Egyesület (Verein zur Pflege der deutschen Traditionen in Mezőberény) e naptól kezdve folyamatosan működik. Jelenlegi taglétszámunk 99 fő és van 8 pártoló tagunk. Wolff Ödönt választottuk meg egyesületünk első elnökének. Alapvető célunk: a Mezőberényben és környékén élő német nemzetiség, német kisebbség érdekében

képviselése, a német nyelv őrzése és hagyományainak ápolása. A kitűzött célok megvalósítása érdekében az egyesületünk törekszik a jó kapcsolatok és együttműködés kiépítésére minden olyan bel- és

külföldi szervezettel, amely hasonló célok megvalósítását határozta meg. Alapítók névsora (eredeti sorrendben):

Perei Ádámné, Wolff Ödön, Berg Mihály, Kőszegi Ádám, Borgula Pálné, Braun Róza, Csepregi Jánosné, Reményi Zsuzsanna, Schäfer Józsefné, Hortobágyi Márton, Hortobágyi Edina, Schmidt Imre, Wagner Márton, Hidvégi Gáborné, Wolff Ödönné.

- Ma mit tartanak legfőbb feladatuknak?

- A Mezőberényben és környékén élő német származású lakosság kulturális értékeinek feltárását, hagyományainak ápolását, nyelvismeret felfrissítését, egyéb kulturális tevékenység folytatását. Magyarországi német szervezetekkel kapcsolat létesítése, ápolása. A Mezőberényből elszármazott németekkel, a testvérvárosokkal a kapcsolatok ápolása. Mezőberényi német nemzetiségi óvodások és nemzetiségi általános iskolások támogatása, részükre rendezvények, táborok szervezése, nemzetiségi oktatók, nevelők képzésének támogatása. Feladatunk az egyesület ifjúsági és más csoportok támogatása, és más, a németekéhez hasonló sorsot elszenvedett szervezetekkel való kapcsolattartás. Szoros kapcsolatot tartunk fenn az I. ker. Evangélikus Egyházzal.

Közreműködünk az óvoda, templom, temető fenntartásában. Megemlékezések, rendezvények szervezése, segítése, összehangolása is dolgunk. Együttműködünk az evangélikus gimnáziummal. Részt veszünk az országos, városi rendezvényeken, ünnepségeken, közreműködünk településünk értékeinek gyarapításában. Az egyesület gazdálkodását, eredményes tevékenységét tagságunk, támogatóink, segítőkink önzetlen munkája, hozzáállása biztosítja és bizonyítja.

- Mikor és kinek a közreműködésével jött létre a mezőberényi szlovák kultúrát ápoló és őrző Mezőberényi Szlovákok Szervezete? – tettem fel a kérdést Borgula Györgyné Julcsinak, a szervezet elnökének.

- A szervezet 1992. november 12-én alakult meg, 45 fő vett részt az alakuló ülésen. 35 fő vállalta a tagságot, 10 fő pedig pártoló tagként jelentkezett a szervezethez. Savolt Györgyöt választották meg elnöknek és 5 fő vezetőség segítette a munkát. 1996-tól Ocsosvzki Ildikó elnök vezetésével kezdeményezték a bírósági bejegyzést, mint önálló társadalmi szervezet. 1999-től vagyok a szervezet vezetője. A létszám az évek során emelkedő tendenciát mutat. Jelenleg 82 fő a taglétszámunk. Két csoportunk van: a Szlovák Pávákör és a Hagyományörző Klub. Nemzetiségi programjainkkal őrizzük a szlovák hagyományokat, ösztönözzük a közösségeket a hagyományok ápolására. Rendszeres programjaink a jeles napi szokások, a népi hagyományok és a közösségi élet fenntartását szolgáló klubfoglalkozások. Az összetartozás érzése nagyon fontos tényező rohanó világunkban. A szervezet tagjai nagy szükségét érzik annak, hogy szellemi és tárgyi emlékeiket megmentse a pusztulástól, feledésbe merüléstől. Céljuk ismereteiket átadni az utódoknak, - óvodásoknak, iskolásoknak, fiatal családoknak -, akik közkinccsé tehetik a berényi szlovákok kultúráját.

- Milyen célkitűzésekkel jött létre a szervezet?

- A Mezőberényi Szlovákok Szervezetének célja, hogy ösztönözze a Mezőberényben élő szlovákságot önazonosság tudatának megtartására, anyanyelvének tanulására és használatára, segítse kultúrájának megőrzését, fellendítését, megőrizze és átadja hagyományait az utókornak, nemzetiségi valláskultúra értékeinek feltárása és megőrzése, elősegítse Mezőberény szlovák történelmének társadalmi helyzetének, fejlődésének tudományos kutatását.

- Ma mi a szervezet legfőbb célja, feladata?

- Kiemelkedő feladatnak tartjuk: véleményünkkel, ötleteinkkel és aktív közreműködésünkkel tovább ápolni a mezőberényi szlovák nemzetiségi kultúrát. Mezőberény minden korosztálya számára tartalommal megtölteni a hagyományörző programokat, ezáltal is

erősíteni a közösségi összetartozást. Fontos, hogy fenntartsuk a kapcsolatot az egyházakkal, főként a II. kerületi Evangélikus Egyházközséggel. Közös rendezvények szervezésével támogatjuk a szlovák nemzetiségi óvoda működését, fejlődését. Figyelünk rá, hogy a Mezőberényben és más városokban élő nemzetiségekkel fenntartsuk és tovább építsük a jó kapcsolatot, hogy ápoljuk az anyaországi hivatalos és baráti kapcsolatok, találkozások szervezése szlovákiai barátainkkal. Kulturális rendezvényeinket –ami szlovák nemzetiségi – évente magas színvonalon szeretnénk megrendezni. A Mezőberényi Szlovák tárgyi emlékeket tartalmazó fotó archívumba már 400 darab fotóval rendelkezünk, további archiválást tartunk fontos feladatnak. A különböző népzenei versenyeken is sikeresen szereplő Szlovák Pávákör bemutatkozásainak segítése is kiemelkedő feladatunk, mert a szlovák zenei kultúrát közvetítik határainkon innen és túl.